

ГАЗЕТА
ДЭМАКРАТЫЧНЫХ
ПЛЫНІАЎ
ПРЫДЗВІНСКА-
ПРЫДНЯПРОЎСКАГА
КРАЮ

КАК ЖИТЬ ДАЛЬШЕ?

Это вопрос суровой нашей действительности. Более правильная его интерпретация: как излечиться нам от болезни, называемой общим кризисом общества?

Известно, что успех лечения зависит от точности диагноза. Поэтому два слова о диагнозе, который можно сформулировать так: общество больно уничтожением крестьянина-труженика, разращением рабочего класса, обесценением интеллигенции. Люди в подавляющей своей массе превращены в люмпенов, социальных изживенцев. Болезнь отягчена поголовной коррупцией, нравственным разложением молодежи, ростом преступности. Виновник возникновения болезни известен. Это тоталитарная система во главе с партаппаратом КПСС, ее номенклатурой. Есть ли предпосылки в нынешних социально-политических условиях для успешного лечения? К сожалению нет. 6 лет перестройки, это годы попыток вылечить,

доказали объективность такого вывода. Потому что руководящая и направляющая сила общества—КПСС пересела из зданий обкомов, райкомов, горкомов в Советы народных депутатов всех уровней и продолжает разваливать экономику страны и разращать ее граждан. Разращать прежде всего ложью.

Ложь первая: о победе демократов на выборах. На прошедших выборах в Верховные и местные Советы в целом победила партийно-хозяйственная номенклатура КПСС. Победа демократов в Москве и Санкт-Петербурге ничто не меняет в целом по стране. Общество еще подсчитывает убытки от этой локальной победы.

Сейчас становится все более очевидной некомпетентность капэссэсовско-номенклатурного Верховного Совета и СССР и Беларуси и их неспособность создать предпосылки для выхода из кризиса.

[Окончание на 2-й стр.]

10 ДЕКАБРЯ— ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА

Уважаемые витебляне!

С 1988 года демократы города Витебска во главе с представителями БНФ приходят в этот день в 19.00 на площадь Свободы.

Мы все по-прежнему остаемся подданными, но не гражданами. 25 октября 1917 года мы переступили из эпохи нарушения прав человека в эпоху их тотального непризнания.

Народ настраивают против демократов. Этому способствуют лжевыборы без вы-

бора, марионеточный Верховный Совет республики, беспомощные и беспринципные местные советы.

Но не так страшно бесправие народа, как его отказ—сегодняшний и вчерашний—от борьбы за свои права. У нас не могут отнять право говорить правду. У нас не могут отнять право отрицать те законы, которые увековечивают наше бесправие. Никто не сможет опровергнуть последнее право бесправных—право потребовать вне-

рения в жизнь республики БЕЛАРУСЬ парламентской демократии.

Мы приглашаем жителей Витебска придти 10 декабря к 19 часам на площадь Свободы. Никакого митинга не будет. Постоим и помолчим, зажжем свечи в память о погибших политзаключенных, в знак нашей приверженности к свободе.

Витебский городской клуб избирателей «За демократические выборы».

Яўгенія МАЛЬЧЭУСКАЯ

3 абарванай «Сповідзі...»

У нумар за 3 жніўня гэтага года газеты «Віцебскі рабочы» я рыхтвала падборку вершаў пад агульнай назвай «Сповідзь часу».

Але вершы не спадабаліся. Магутная рука «літаратурнага крытыка» перакрэсліла іх, і толькі на адным было смехатворна рэзюмавана: «Божа свенты—што мы, палякі!» Я бясільна заплакала.

Хвалю камісарскага ўздыму адкацілі назад. Ды зноў сёння яна ўздывае. Таму лічу неабходным прапанаваць чытачу знятыя раней вершы.

Аўтар.

Што мне рабіць, як мне спыніць
Прыход той страшнай перамены,
Калі пачнуць алігафрэзы
Касцямі шлях сабе масціць?
Мне, можа, лепей не дажыць...
Бо лепш за яснавідцы Вангі
Я бачу, як вось-вось мутангі
Пачнуць крывёй народ паіць.
А я—хацела б іх спыніць...
О Неба, надзялі ж ты сілай!
Няўжо над брацкаю магілай
Зноў чорны воран пракрычыць?..

* * *

О Божа, праведны і свенты!
Няўжо наступіць дзень судзіць?—
Ад палітычных імпатэнтаў
Народ не можа нарадзіць.
Ад палітычных імпатэнтаў
Адно бясплоддзе і разброд.
О Божа, праведны і свенты,
Ратуй народ!

О мой высокі светлы Божа,
Як жыць, як быць?
Народ бясплодасны не можа
Цябе любіць...

«Сколько демократов в парламенте!»

28—29 ноября социологическая группа городского клуба «За демократические выборы» провела опрос витеблян. Было предложено два вопроса.

Когда мы хотели узнать, какая дата в международном календаре отмечается 10 декабря, практически никто не ответил, что это День прав человека. Второй вопрос был таков: «Какова, по Вашему представлению, доля демократических депутатов в белорусском парламенте?» 19 процентов затруднились что-либо сказать. 11 процентов полагают, что доля демократов составляет около двух третей всех депутатов. Семьдесят процентов считают, что демократов не более тридцати процентов. Это соответствует истинному положению. С. РУБИН.

Редакции газеты «Выбор»

Друзья!
Вы с большим уважением относитесь к чувствам верующих. Если у вас есть возможность, опубликуйте, пожалуйста, эту подборку рисунков

«Такой была Ваша жизнь», которую прислали в Витебск братья во Христе из Соединенных Штатов Америки. Думаю, что она побудит подумать людей о смысле жизни и о своем месте в этом мире.

И. ПЕТРОВА, г. Витебск.

ТАКОЙ БЫЛА
ВАША ЖИЗНЬ

«И скажу душе моей: душа! много добра лежит у тебя на многие годы: покойся, ешь, пей, веселись.» Луки 12:19.

КАК ЖИТЬ ДАЛЬШЕ?

(Окончание. Начало на 1-й стр.).

Ложь вторая: о принимаемых законах якобы перестроечного характера. Законы приняты в основном такого характера, которые легализовали коррупцию, спекуляцию. Что такое, например, биржи в наших условиях тотальной монополии госсобственности и люмпенизированного населения? Это открытая легальная, легчайшая возможность одним росчерком пера, купив, например, через биржу десять тысяч кубометров леса по 100 рублей и продав его по 900 рублей, положить в карманы и тех, кто продает бирже, и самих биржевиков 8 миллионов рублей. Ведь монополист и тот, кто продает бирже, и сама биржа.

В капстранах через биржи продается десятая доля процента производимой продукции. Это либо наиболее массовая продукция, производимая множеством производителей, либо уникальная и редкая продукция. 99,9% продукции во всем капиталистическом мире продается непосредственно производителем потребителю. У нас же, как мухи на мед, слетается хозноменклатура КПСС—т. е. директора заводов—на биржу, чтобы продать свою продукцию только через биржу.

Вы не задумывались, почему капэссэсовская номенклатура так тянется к биржам? Нет? А зря. Вы только подумайте. Биржевики товар в лицо не видят. Они только сообщают директорам заводов, кому грузить. Если Вы не через биржу, а напрямую попросите продать Вам, откажут. А через биржу—пожалуйста. Если Вы займетесь анализом всех законов, принятых капэссэсовско-номенклатурными Верховными Советами, то Вы убедитесь, что они открывают путь неправедному баснословному обогащению своей же партийно-хозяйственной номенклатуры и их родственников (например сына второго секретаря ЦК КПБ Камаля и др.).

Обратите внимание на содержание теле- и радиопередач. Там только рок-музы-

ка и купи-продай. Но купи-продай, как известно, блага приносят только некоторым и только столько, сколько их будет отнято от тех, кто производит блага. Но как производить больше, дешевле и качественно, в нашей массовой информации не говорится ни слова вообще.

Ложь третья: Налогами давят! Это самая опасная ложь, потому что ложь популистская. И обратите внимание—эта ложь преподносится со ссылкой на капстраны. Но при этом умалчивается, что 90% социальных благ, таких, как здравоохранение и народное образование, у нас оплачивается из госбюджета, т. е. якобы бесплатно, кои в капстранах оплачиваются из собственного кармана. Но этот популизм особо опасен для люмпенизированного общества. По моим подсчетам для неинфляционного функционирования всей экономики общества по структуре расходов бюджета тоталитарной эпохи требуется установить налог на прибыль предприятий на уровне в среднем 70%. Не подходит? Ну тогда вводите платное высшее образование, платное здравоохранение, платные шоссейные дороги и мосты и т. д. То есть так, как у них при средней налоговой ставке в 35—40%.

Но и не только в этом дело. Налоги на прибыль, которые в просторечии называют «бешеными деньгами», должны устанавливаться на уровне 90—95%, то есть так, как у «них». А вот на прибыль, достаемую потом, кровавыми мозолями и преждевременными болезнями—раз в три меньше. Там налог на наследство как на «бешеные деньги» достигает 95 и более процентов. У нас нет. Там есть налог на личное потребление. То есть, по-нашему, буржуй, чтобы потреблять в три раза больше работяги, уплатит налог в 500—1000 раз больший, чем работяга. Но способен ли непрофессиональный, некомпетентный Верховный Совет создать умную, тонкую и неотвратимо действующую систему налогов? Я убежден, что не может, не способен.

Ложь четвертая: (из множества той лжи, которой опутала КПСС все наше общество) невозможно остановить милитаризацию экономики, дескать людям же работу надо давать.

Вряд ли для кого является секретом, что любой танковый завод смог бы за 2—3 месяца начать производство запчастей для сельхозтехники, автомобилей и других видов транспорта. Но нет, не начинают. В 1991 году сделали 64 тысячи танков, от которых и без того задыхается страна. Это мощности моторных заводов по меньшей мере на 64 тысячи дизельных двигателей, столь дефицитных в народном хозяйстве. Это электрооборудование, подшипники... Это, наконец, 6,5 миллиона тонн высочайшего качества стали, которой не хватает везде. В мире нет такого некачественного инструмента, запчастей, станков и оборудования, как у нас. Но весь мир вместе делает танков меньше нас.

Я имею смелость утверждать, что отдав танковый металл на инструментальное производство, на станки, на запчасти, на другую технику, мы смогли бы на имеющихся заводах увеличить производство национального дохода на 50—60 миллиардов рублей в год, из коих 5—7 миллиардов отдать вынужденным безработным в военном секторе экономики. Обществу бесконечно выгоднее всех их отпустить в годичный оплачиваемый отпуск, чем продолжать обескровливать экономику страны милитаризмом. Но капэссэсно-хозяйственная номенклатура не знает как это делать. Вот в чем трагедия народа.

Так как же жить дальше?

Требуйте отставки нынешнего Верховного Совета Беларуси.

Требуйте принятия демократического закона о выборах.

Требуйте от директоров заводов акционирования предприятий. А не внемлющим вашим требованиям объявляйте бойкот.

Требуйте от своих народ-

ных депутатов в горсовете и в облсовете создания комиссий по приватизации жилья, розничной торговли, общественного питания и т. д. Не допускайте партаппаратной приватизации втихаря, по дешевке и своим. Торгуйте напрямую, без посредников.

Требуйте от профсоюзов заключения с правительством республики генерального соглашения о тарифах и прекращения пропаганды, натравливающей рабочих на интеллигенцию.

Не голосуйте на выборах в Верховный Совет за некомпетентных кандидатов и за бывшую партхозноменклатуру КПСС. Помните, что туда, в номенклатуру, проходил либо одиозный, безликий, готовый только угождать партийному боссу, либо нечестный человек. (Это я сделал вывод из многолетних личных наблюдений).

Требуйте введения в республике собственной валюты. Это вовсе не означает, что в республике не будут приниматься как средство платежа общесоюзные рубли. Но это единственное средство защиты потребительского рынка и защиты нашего народа от его эксплуатации на неэквивалентном товарном обмене.

Наблюдайте, изучайте политических деятелей Беларуси и вы увидите, что наиболее подготовленной кандидатурой на пост президента республики является лидер оппозиции в нынешнем Верховном Совете Зенон Позняк.

Доводите до сознания каждого, что наше процветание зависит не от рабочего перед старшим братом, а от вывода на международный рынок своей высококачественной продукции. Тяжело? Несомненно. Но другого пути у нас нет.

Если мы добьемся выполнения хотя бы указанных пунктов, то можно будет сказать: да, предпосылки для выхода из кризиса имеются. Ради этого надо так и жить дальше.

В. ДУБОВЕЦ,
кандидат экономических наук, председатель Витебского филиала Белорусской социал-демократической Грамады.

Вестки з раёна

ЯК НАЧАЛЬСТВУ—

АДРАЗУ І ФОНД...

Яшчэ да былога старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі, пасля адпаведнай праверкі Чашніцкай арганізацыі аб'яднанай дэмакратычнай партыі і пракуратурай раёна, паступіла заява аб грубых парушэннях «Правіл продажу насельніцтву легкавых аўтамабіляў і матацыклаў з калёскай». У прыватнасці, там указвалася, што машыны па-за чаргой набылі загадчыца аддзела культуры райвыканкома В. Маркевіч, загадчык аддзела сацзабеспячэння райвыканкома Г. Сімакоў, першы намеснік старшыні РАПА П. Самульцаў, дырэктар Чашніцкага каапарнаўхтоўпрама В. Дорахава, былы сакратар РК КПБ Н. Кіндзяева і іншыя.

У заяве прасілі «прыняць меры да адмены незаконных распардажэнняў Віцебскага аблвыканкома і прыцягнуць да адказнасці службовых асоб, якія парушылі «Правілы»...

Але, як і заўсёды, пісьмо з Вярхоўнага Савета накіроўваецца таму, каго «просяць» пакараць.

Намеснік старшыні аблвыканкома У. Цацоха ад 30.08.91 года адказавае А. Ванягелю, які падпісаўся пад пісьмом у Вярхоўны Савет і старшыні Чашніцкага райвыканкома М. Васілеўскаму. Апошніму мусіць, для таго, каб разабраўся сам і вызначыў сваіх «заслужаных».

«Першаму намесніку старшыні РАПА т. Самульцаву аўтамабіль ВА3-21063 выдзелен аблаграпрамам са свайго фонду.

Загадчыца аддзела культуры райвыканкома Т. Маркевіч аўтамабіль ВА3-21063 выдзелены з фонду абласнога ўпраўлення культуры».

Вось так. Структуры аблвыканкома самі па сабе са сваімі фондамі, а аблвыканком—сам па сабе. Хаця б чаму? Як паводзіла У. Цацоха, «аблвыканком не ажыццяўляе персанальнага выдзялення аўтамабіляў, а размяркоўвае іх гаррайвыканкамам для рэалізацыі грамадзянам па ўстаноўленай чарзе і нязначную колькасць выдзяляе прадпрыемствам і ведамствам для заахоўвання перадавікоў вытворчасці».

У заяве да старшыні Вярхоўнага Савета ўказваецца, што ні Н. Кіндзяева, былы сакратар РК КПБ, ні В. Дорахава, дырэктар каапарнаўхтоўпрама ў чарзе не стаялі. Значыць, напрошваецца вывад, т. Цацоха нездарма адрасуе адказ старшыні райвыканкома т. Васілеўскаму. Можна ён ведае, на якім прадпрыемстве-ведамстве выраслі такія перадавікі вытворчасці, якіх трэба было без чаргі заахоўваць аўтамабілямі? Ці мо ў іх былі асаблівыя заслугі?

А такіх «заслужаных» у Чашніках было нямала, і аўтамабілі яны атры-
(Заканчэнне на 7-й стар.).

ЧАМУ

НЯМА

ФЕРМЕРАЎ!

На днях адбылося пасяджэнне Рады Віцебскай гарадской філіі БСДГ. Разглядаліся розныя пытанні, але было галоўнае пытанне—гэта аб зямельнай рэформе. Вядома, што калгасы і саўгасы як грамадская форма гаспадарання не апраўдалі сябе, вельмі нізкая прадукцыйнасць працы. А ці напоўняць крамы прадуктамі фермеры? Сёння не, не напоўняць. Фермераў сёння практычна няма. Людзі не спяшаюцца браць зямлю, чакаюць, баяцца, ды і няма ні тэхнікі, ні законаў, якія забяспечылі б нармальную дзейнасць гаспадаркі.

Сябры Віцебскай філіі на сваім пасяджэнні заслухалі выкладкі загадчыка Віцебскай філіі Дзяржаўнага навукова-даследчага інстытута па земле-

ўпарадкаванню сябра БСДГ Барыса Кулінчыка аб зямельнай рэформе. Віцебская філія лічыць, што зямлю калгаснікам неабходна перадаць бясплатна.

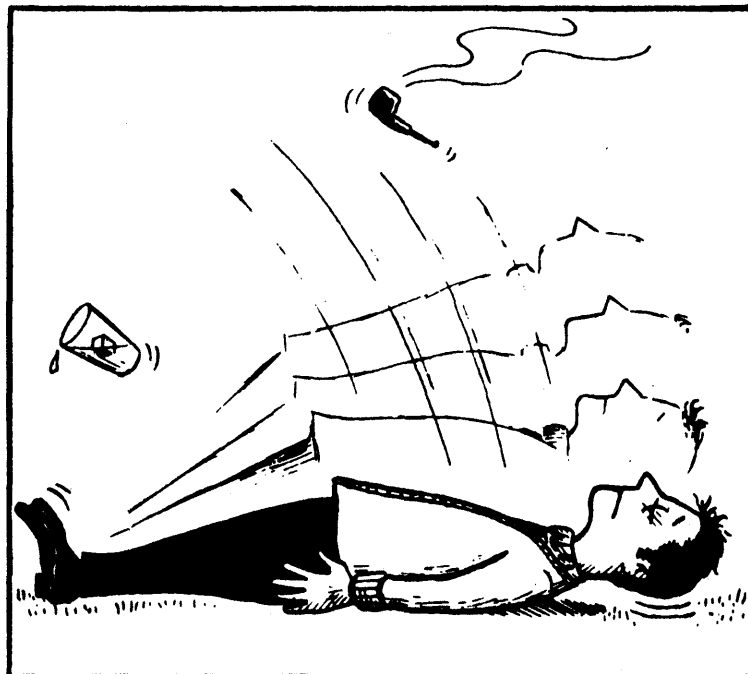
Кожны калгаснік атрымлівае свой надзел ва ўласнасць. Кожны ўладальнік зямлі (надзела) сам выбірае форму гаспадарання: калгас, саўгас, фермерства, кааператыв.

Ніхто не мае права ўмяшання ў справы гаспадарання ўласніка. У пасяджэнні ўдзельнічалі народны дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Яўген Глушкевіч і дэпутат Віцебскага гарадскога Савета сябар БСДГ Клаўдзія Галавіна.

К. САВУНІЧ.

«НО БОГ СКАЗАЛ ЕМУ: БЕЗУМНЫЙ! В СИЮ НОЧЬ ДУШУ ТВОЮ ВОЗЬМУТ У ТЕБЯ.» Луки 12:20.

«И ТАК ЧЕЛОВЕКАМ ПОЛОЖЕНО ОДНАЖДЫ УМЕРЕТЬ, А ПОТОМ СУД.» Евреям 9:27.

МАЛІТВА ЗА БЕЛАРУСКІ НАРОД

І доўга ляжаў на гэтай зямлі цень стра-
шэннага забойства.

Жыццярис святые пакутніцы Уніі.

Людзі стаялі перад Крыжам моўчкі. Мокры снег падаў на непакрытыя галовы. Асвятляючы айцом Сэбасцыянам год таму, гэты драўляны Крыж яны толькі што вызвалілі з-пад арышту і хуценька ўста-
вілі тут, на Успенскай горцы, месцы забойства архі-
біскупа Полацкага Іазафата Кунцэвіча. Не баючыся,
але і не жадаючы сустрэчы з міліцыянтамі, якія ў
мінулым годзе забаранілі ўніятам зрабіць святую
справу, пад покрывам цемры працавалі бясшумна.
Уперадзе блішчэлі агні раўнадушнага горада. За
спіной паўставаў цень зруйнаванага нячыстай рукой
храма. Унізе, з аднаго боку, спакойна, як і само жыц-
цё, цякла Дзвіна, з другога—шырылася «Сцяна
Плачу».

У дамах тушылі святло. Кляліся спаць свядомыя во-
іны цемры. Схілілася над калыскаю маці. Якую пес-
ню яна праспявае дзіцяці? Ад гэтага залежыць яго
будучыня. Дай жа Бог, каб не «Смело мы в бой пой-
дем...» У сутоннях склепа блукаў аматар заліць вочы:
каб чаго дабавіць. А сын яго? Што можа рабіць у гэты
час яго сын, без Бога ў душы? Намаганні Сатанііла
не былі дарэзнымі, горад топіцца ў грахоўным жыц-
ці. Хто ўратуе?!

Нехта з прысутных ля Крыжа Пакутнікам Бела-
русі зрабіў крок наперад, парушыў суровыя думкі
сяброў словамі:

—Сусветны Валадару, Прадвечны Божа...

Дванаццаць месяцаў і дзевяць дзён з хрысціян-
скай цярплівасцю чакалі віцебскія ўніята «высо-
чайшага позвалення» мясцовых улад на акт крыжа-
ўздвiгання.

І маліліся:

**—Мы дзеці Беларускага Народу, як маглі слухалі-
ся тваіх загадаў, але з слабасці чалавеча часта пада-
лі і зьневажалі Цябе сваімі грахамі. Цяпер молім
Цябе шчыра: даруй нам...**

Каб вырашыць пытанне вернікаў уладам у прай-
шоўшым годзе (з 10 лістапада 1990 г.) не хапіла адна-
го дня. І вось сябры пад покрывам ночы ўстанавілі
Крыж за дваццаць мінут. Ганьба і пазор. Каму? За тых
вернікі і прасілі цяпер Бога:

**—даруй таксама тым, хто нас крыўдзіў і зьнева-
жаў. Молім Цябе шчыра, барані нас ад крыўды варо-
жай, і дай нам ды ворагам нашым шчодрою Твае
рукою духа сапраўднае хрысціянскае любові...**

За жорсткасць—пакорнасць!

Не ўпусці апошні шанец, маліся разам з гэтымі
людзьмі, якія сталі, скінуўшы шапкі перад гісторыяй
Айчыны сваёй, маці з пакінутага Богам горада, каб
павярнуцца ён да цябе і твайго дзіцятка светлым
абліччам Сваім.

Укленчы перад Крыжом на зямлю, ад якой адсту-
піўся Бог, бацька, каб сын твой не заблудзіўся паміж
людзей, а прыйшоў на Успенскую горку і стаў
паплеч з гэтымі дзецюкамі. Малодшаму з іх сям-
наццаць гадоў. Старэйшаму—пад сорок. Яны раней
за іншых зразумелі, што ў рай беларусаў хацелі
загнаць сілай, што на зямлі святой Ефрасіньні По-
лацкай цяперака пануе зло, што правадыром не
можа быць чалавек, які забіваў, катаваў і звадзіў су-
грамадзян на крывавую бойку...

І каб не памерці нам, народу беларускаму, яны
цяпер моляцца:

**—Дай нам еднасць у веры, згоду ў сямейным
і грамадскім ды палітычным жыцці. Загаі нашы аса-
бістыя і ўсенародныя раны душы, якія мы самі сабе
спрычынілі...**

Вецер з Дзвіны дыхнуў стагоддзямі. 368 гадоў та-
му ўніята ўбачылі «сноп святла, што ішло з Дзвіны.
Па гэтым святле і знайшлі цела. А было яно нятлен-
нае, хоць колькі дзён у вадзе пралажала, і з раны на
ілбе пачыналася свежае кроў».

Познім вечарам 19 лістапада 1991 года на Успен-
скай горцы адбываўся другі чуд: промень святла
падаў на сяброў з верхавіны ўздвiгнутага імі Крыжа.

І адзін з іх, у цемры ночы, бачыў кожную літару і
знак прыпынку ў Вялікай Кнізе, чытаючы «Малітву
за Беларуска народ»:

**—...каб мы сталіся народам святым, выконваючым
Волю Божую і сваё пасланніцтва, каб прычыніліся
да агульнага добра тут на зямлі, а ў будучым
жыцці атрымалі вечнае шчасце, і Табе прадвечна-
му Валадару, прыносілі славу, чэсць і паклон на векі
вечныя. Амін.**

Адыйшлі ў бок, зніклі сумненні. На вачах нашых ад-
бываецца яшчэ адзін, амаль неверагодны чуд:
зло нашай рэчаіснасці нараджае дабрыню. Гэтым лю-
дзям промень святла ад выявы Іазафата Кунцэвіча не
дае ні на хвіліну забыцца на суровую мінуўшчыну
Бацькаўшчыны. І з яе яны чэрпаюць сілы, каб пайсці
ў заўтра, ратаваць спяганеную зямлю.

П. СІНЯЎСКІ.

Прыватызацыя па-бальшавіцку

Сёння ў нашай Рэспубліцы ідзе бескантрольная, беззакон-
ная прыватызацыя, а па сутнасці крадзёж дзяржаўнай маёмасці
былым партыйным апаратам, які сёння перабраўся ў Саветы ды
выканаўчую ўладу. Наша Бела-
русь нагадвае тонучы карабель,
які першымі спяшаюцца пакі-
нуць капітан і яго памочнікі.

Гэта і ўладкаванне кіруючых
колаў сябе і сваіх блізкіх на цёп-
лых месцы на выпадак народна-
га выбуху, і бездапаможнасць
той жа кіруючай большасці
змяніць становішча к лепшаму,
і нарэшце, здрада сваім абавяз-
кам.

І ўсё ў той час, калі насель-
ніцтва змарнавалася стоячы ў
чэргах, расчаравалася ў абяцае-
мых зменах і гатова на драпеж-
ніцкі грабёж заплішчыць во-
чы. Некаторыя з гэтых камуніс-
таў-прыватызатараў нават спа-
дзяюцца, што замардаваны імі
ж народ: зноў запрасіць іх жа
ўсёчас «моцную руку».

Такое становішча, калі не
горшае, і ў нашым Віцебску.

Калгасы вобласці ледзь звод-
зяць канцы з канцамі. Рэспуб-
ліка на іх існаванне выдзяляе
мільёны грошай, а кі-
раўнікі сельскай гаспадаркі куп-
ляюць за сотні тысяч рублёў

брокерскія месцы на біржах,
каб гандляваць вылічальнай тэх-
нікай ды іншай прамысловай
прадукцыяй.

Чаму вылічальнай тэхнікай,
а не харчам і прамтаварамі
для насельніцтва?

Ды таму, што шкуры жывёлін,
якія нядрэнна каштуюць за мя-
жой, можна амаль за так узяць
у тых жа разбураных калгасах,
а вылічальную тэхніку прадаць
дзяржаўнаму прадпрыемству за
сотню тысяч рублёў і атрымаць
вялікі прыбытак.

Там, як і ў калгасе, сапраўдна-
га гаспадара няма, і яно можа
плаціць любыя грошы.

Гэта і ёсць сапраўдны сацыя-
лістычны рэгулюемы рынак,
бо да яго мае доступ толькі
той, хто мае ўладу ды кіруе вы-
творчасцю. Звычайнаму прад-
прыемству там месца няма.
Ідзе драпежніцкі крадзёж
таго, што належыць дзяржаве.

У гэтых асобаў мараль з
двайным дном: ствараюць рух
«за демократію, социальный
прогресс и справедливость»,
мэта якога, як яны кажуць, аб-
раняць чалавека з фіксаваным
заробкам, а для сябе ўжо даўно
вызначылі, што рынак непаз-
бежны. Ды вось толькі як бы

гэтага чалавека з фіксаваным
заробкам зноў заставіць праз
рэгулюемы імі рынак працаваць
на сябе.

Не лепшае становішча і на
прадпрыемствах, асабліва было-
га саюзнага падпарадкавання,
якіх у нашым горадзе зашмат.
Кіраўніцтва гэтых прадпрыем-
стваў, якое прызначалася саюз-
нымі міністэрствамі, на сёння не
існуючымі юрыдычна, не мае ні-
якай улады, бо яно нікому не
падпарадкоўваецца. Пад юрыс-
дыкцыю Рэспублікі Беларусь
многія з кіраўнікоў перахо-
дзіць не жадаюць, ды і наш урад
забіраць іх не спяшаецца. Ста-
раюцца міжрэспубліканскія
канцэрны, якія нібыта могуць
з'яўляцца пераемнікамі былых
міністэрстваў з правам перахо-
ду ў іх падпарадкаванне ўсёй
маёмасці. Мэта адна: акрэсліць
кола асоб, якія змаглі б стаць
распараджальнікамі гэтай маё-
масці, а ў далейшым, магчыма,
і ўладальнікамі.

Карыстаючыся пасіўнасцю ды
абыхаваццю большасці работ-
нікаў, няздольнасцю існуючых
прафсаюзных структур абара-
няць інтарэсы сваіх работнікаў,
пад выглядам эканамічнай мэта-
згоднасці, кіраўніцтва прадпры-
емстваў пачынае праводзіць

скарачэнне рабочых месц. І гэта
не глядзячы на адсутнасць
сёння законаў аб прыватызацыі,
аб раздзяржаўленні, аб беспра-
цоўнасці. Адміністрацыя ў шты-
кі сустракае прапановы аб
акцыяніраванні прадпрыемст-
ваў, аб пераводзе маёмасці гэ-
тых прадпрыемстваў ва ўлас-
насць калектыву.

На вытворчасці шмат непа-
трэбных пасадак, лішніх рабочых
месц, скарачэнні непазбежны.
Але кожны работнік павінен,
у выпадку яго скарачэння, атры-
маць ад калектыву кампенса-
цыю за сваю частку маёмасці,
каб атрымаць сродкі для існа-
вання альбо пачатку па свайму
меркаванню асабістай справы.

Сёння пачынаецца скрытая
прыватызацыя ўжо і буйных
прадпрыемстваў. На першы
погляд яна не бачна. Ствараю-
цца малыя прадпрыемствы з ак-
рэсленага кола асоб з найбольш
каштоўным абсталяваннем і за-
ніжанай ацэнкай яго кошту,
каб без перашкод, па таннай
цане ўсё гэта выкупіць альбо
атрымаць за так пры прыва-
тызацыі.

Ідзе прыватызацыя не дзеля
чалавека, а за кошт чалавека.
Відаць, існуючая ўлада інакш
не можа.

Выход у нас адзін—змяніць
яе.

У. ПЛЕШЧАНКА,
канструктар ВПА «Маналіт».

АД АУТАРА: У дзень выхада гэтага
нумара стала вядома, што ўстаноў-
лены асвятляючы Крыж нейкія ня-
добрабычліўцы выкапалі. Прашу чы-
тачоў, калі яны што ведаюць пра яго
шматпакутніцкі лёс, паведаміць па
тэлефонах 33-41-67, 37-35-06.

Адреса приватизации

ОНИ БЫЛИ ПЕРВЫМИ...

Грядет приватизация. И каж-
дый старается заткнуть за по-
яс соседа по лестничной пло-
щадке или дому. Ну, напри-
мер, как объяснить такой факт,
что одними из первых прива-
тизацию квартир провели быв-
шие обкомовские работники
народный депутат Верховного
Совета Республики Беларусь и
облсовета Е. Радецкий, заве-
дующий общественно-полити-
ческим центром А. Родик,
заведующий отделом С. Таран.

При этом выяснилась одна
любопытная деталь: квартиро-
съемщиками были мужья, а
выкупали квартиры, в основ-
ном, жены. Справедливость на-
родной мудрости наяву: жен-
щина в доме держит три угла, а
мужчина—один.

Б. МАТВЕЕВ,
народный депутат област-
ного Совета.

Прапановы

Навошта ж чакаць?

Улічваючы неабходнасць актыўнага ўключэння Беларускае дзяржавы ў агульнаеўрапейскае палітычнае жыццё, мусім выказаць свае меркаванні наконт дыпламатычнага прызнання Беларуссю найбліжэйшых краін.

У час, калі Рэспубліка набыла незалежнасць ды імкненне яе замацаваць, ёсць пільная патрэба ў супрацоўніцтве з суседнімі дзяржавамі. Шырокае, плённае, узаемакарыснае супрацоўніцтва ў сферы эканомікі, культуры, гандлю магчыма толькі пры дыпламатычных адносінах Беларусі й іншых краін.

На жаль, урад, МЗС РБ не працуюць у дадзеным накірунку актыўна, з вынікамі. Яны чакаюць. Аднак спадзявацца на хуткае дыпламатычнае прызнанне Рэспублікі Беларусі з боку іншаземцаў—дарэмна губляць час.

Прызнанне ж Беларуссю новых незалежных краін Балтыкі, Малдовы, Украіны павінна стаць першым крокам на шляху выхаду Рэспублікі з дыпламатычнае ізаляцыі. Дыпламатычнае прызнанне нашай Беларускай краінай дзяржаў славянскіх братоў Славеніі ды Харватыі і актыўнае супрацоўніцтва з імі ўмацую павагу да Рэспублікі з боку славянскіх народаў, падштурхне славянамоўныя дзяржавы да развіцця адносін з Беларуссю. Гэтыя стасункі могуць стаць трывалай базай для выхаду беларусаў на палітычную арэну Усходняе і Цэнтральнае Еўропы.

Па даручэнню сяброў віцебскай суполкі БНФ

Ю. СЦЯПАНАУ.

Кто нами руководит

Во многострадальной очереди на улучшение жилищных условий в городе Витебске стоит более 24 тысяч человек. Для всех их в горисполкоме ответ один: получите квартиру в соответствии с законом.

А есть человек, который полностью обеспечен квадратными метрами, удобствами и сам официально заявляет: «...никто из моей семьи ни по месту работы, ни по месту жительства на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, либо желающих вступить в кооператив не состоит, так как по метражу наша семья не нуждается в улучшении жилищных условий». И этот человек получает квартиру.

Кто же он? Инвалид, участник Великой Отечественной войны, афганец, инвалид труда, детства? Нет, он директор мехового комбината В. Чалов. Обеспечен государственным жильем. И имеет четырехкомнатную квартиру жилой площадью в 61,08 квадратных метра. Но захотел приобрести еще и 1-комнатную кооперативную квартиру.

Предположим, читатель, ты оказался в положении В. Чалова. Жилплощадью ты обеспечен, но хочешь еще приобрести квартиру. Уверен, это сделать не сможешь. Да и квартиру однокомнатную где взять? Не упадет же она с неба.

А у меня такое впечатление, что В. Чалову достали бы квартиру с Луны. Жаль только, что там ничего не строят.

А ЗАКОН, ЧТО

Итак, в поле служебного притяжения первого заместителя председателя горисполкома В. Лапинского попала просьба В. Чалова насчет однокомнатной.

И пошло дело.

Многие месяцы гражданин Б. Черняк билась как рыба об лед, чтобы найти варианты обмена своей кооперативной однокомнатной квартиры по ул. Репина и трехкомнатной ее сына А. Прозорова на одну четырехкомнатную квартиру. Однако бюро обмена жилых помещений оказалось бессильным. И вдруг радость этим гражданам—предложили передать свои квартиры горисполкому, а последний обязался предоставить из своего фонда четырехкомнатную квартиру по улице 1-я Доватора. Разумеется, однокомнатная кооперативная Б. Черняк при этом предназначалась директору мехового комбината.

Были препятствия. В соответствии со статьей 136 Жилищного кодекса Республики Беларусь эту квартиру должен был получить не В. Чалов, а член этого кооператива, нуждающийся в жилье, или по крайней мере гражданин, стоящий на учете в ЖСК. Поэтому и несговорчивой поначалу оказалась председатель ЖСК—90 Г. Журавлева.

В. Лапинский адресует письмом председателю ЖСК. Сообщив, что горисполком решил вопрос с обменом для Б. Черняк, первый за-

меститель председателя пишет: «В связи с вышеизложенным исполком горсовета (подчеркнуто мною. Б. Х.) просит рассмотреть вопрос о приеме в члены ЖСК-90 Чалова В. Е. с закреплением за ним квартиры № 25 по улице Репина». Какая трогательная забота о директоре мехового комбината (в обход все той же статьи 136).

Процитирую слова из объяснения А. Прозорова: «...препятствий для передачи квартиры Чалову было много. Сначала квартиру мать оформила в собственность, это предложение исходило от Чалова. Несколько мне известно, Чалову это было подсказано в горисполкоме...».

А что говорит по этому поводу председатель ЖСК-90? «...перед тем, как поступило официальное письмо из горисполкома от 7.03.91 г., меня и бухгалтера кооператива С. П. Биливину вызывал заместитель предгорисполкома Лапинский В. К. Когда мы пришли, то в кабинете у Лапинского были Чалов В. Е., Сазон В. Ф.

Лапинский нам объяснил, что Черняк Б. Д. меняла свою квартиру и квартиру сына на одну четырехкомнатную, принадлежащую исполкому. Далее он сказал, что квартира, где жила Черняк, теперь после обмена, принадлежит горисполкому и, указав на Чалова, сказал, что уже есть человек для ее заселения. После

Благотворительность

За что благодарны люди предпринимателю А. Иделю?

Строки из писем жгут воображение, как соль рану.

«От инвалида детства 1-й группы Б. Голубовича. Обращаюсь к Вам с просьбой оказать мне материальную помощь. Заболел в 4 года полиомиелитом. Долго ползал, потом встал на костыли. Живу в крайней бедности. Не помню, когда вдоволь ел...» «Обращается к Вам инвалид I группы З. Тимоновская. Уже три года, как я прикована к постели. День и ночь страдаю от боли, горя, безысходности. Мысль уйти из жизни не дает мне покоя, но жалко старушкуню. Не переживет она моей смерти...»

Писем такого содержания передо мною пачка. Как думаешь, читатель, к кому могли обратиться эти люди за помощью вчера и сегодня? В горисполком? Совет Министров? Профком?

Когда возник этот вопрос, вспомнилась старушка из деревни Язно Миорского района. Она рассказывала о своей жизни в теперь уже далекие для нее молодые годы: «Бачу, самалёт ляціць і думаю: хай бы ён мне грошай скінуў. Купіла б дачушцы сукенку, а сыну касцюм. І яшчэ—сшыткаў вучнёўскіх».

Откуда могли появиться такие наивные мечты у здравомыслящей женщины в самый разгар строительства коммунизма? Ответ очевиден: от нашей действительности. В те годы правя-

щая партия интенсивно вбивала в голову советского человека, что главное в жизни—это хорошо работать, а иметь много денег очень плохо. В таких условиях нуждающиеся даже и мысли не могли допустить обратиться за помощью к кому-то. Разве что на самолет уповать.

Но женщина из Язно, слава Богу, была молода и здорова. Выдюжила она и строительство самого справедливого в мире общества, и расцвет колхозно-совхозной системы, за которую муж сложил голову на войне. Работая на ферме свинаркой, в поле с вилами да граблями, получая за этот тяжелый труд гроши, отказывая себе абсолютно во всем, выучила своих деток только для того, чтобы «з'ехалі яны з гэтай каніцелі»—так она колхоз называла.

Кто же в нашем обществе в состоянии помочь нуждающимся? Особенно сегодня, когда угроза нищеты нависла над большинством людей, которые и до этого времени едва сводили концы с концами.

Вернемся к письмам. Они высвечивают действительность в несколько не-

привычном для нас виде. «Уважаемый Анатолий Эдуардович, хочу поблагодарить Вас и весь коллектив кооператива «Кредитор» за оказанную мне помощь. Даже не верится, что в настоящее время есть люди, которые в трудную минуту могут поддержать не только словом, но и делом. Находясь в декретном отпуске, по истечении года я перестала получать пособие, так как моя организация не в состоянии его выплачивать.

Я всей душой поддерживаю политику нашего государства в период перестройки. Появилась реальная возможность проявить человеку, занимающемуся делом, свою доброту, отзывчивость, милосердие к нуждающимся. С. В.»

Среди этих строк места авторской мысли не находится, факты говорят за себя: «Уважаемый «Кредитор», сегодня получила от вас перевод (300 рублей). З. Тимоновская».

А вот обращение работницы кооператива к коллективу и его председателю Анатолию Эдуардовичу Иделю: «Я выписалась из больницы, но работать пока не смогу.

Спасибо Вам за все доброе, что сделали для меня. Я вас всех уважаю и буду молиться за вас и за дело кооператива, чтобы все было хорошо. В. Кукушкина».

Таких благодарностей в адрес коллектива «Кредитора» много. «Впервые на соревнованиях инвалидов», писал «Физкультурник Белоруссии» 3 июля 1989 года,—появился спонсор—кооператив «Кредитор». Его акцию можно смело отнести к категории милосердия, сочувствия. По решению коллектива, каждому участнику вручили денежное вознаграждение по пятьдесят рублей. Кроме того, шесть человек дополнительно получили по сто рублей за волю к победе».

14 ноября 1989 года представители кооператива вручили по две тысячи рублей группе инвалидов-афганцев.

И еще один факт, итоговый. За 1990 год на благотворительные цели кооператив потратил 137 тысяч рублей.

А что же сам «Кредитор», наверное процветает? Увы, нет.

Рассказывает А. Идель. «В недалеком прошлом у нас работало 339 рабочих-строителей. Осваивали в год

свыше шести миллионов рублей не имея техники, помещений, материалов. Но кому-то наша деятельность пришлась не по душе. И пошли допросы, проверки, штрафы, клеветы. По три месяца наши работники оставались без зарплат. Много плохого сделала нам начальник областного управления жилищно-коммунального хозяйства З. П. Алексеева, обвинив кооператив в хищении 452 тысяч рублей. Девять месяцев в 1990 году мы доказывали, что не верблюда. Кооператив понес убытки в сумме 4 миллиона рублей в результате этого, думаю, запланированного кем-то, наступления на нас, и видимо, не только, ибо около сотни строительных кооперативов вынуждены были прекратить свою работу. Мы удержались, но теперь коллектив состоит из 65 строителей».

А благотворительность... Если бы государство повернулось лицом к предпринимателям, мы бы смогли закрыть любую тяжелую социальную проблему».

Кажется, нет смысла добавлять ко всему изложенному авторские комментарии.

П. СИНЯВСКИЙ.

«КАК НАПИСАНО: НЕТ ПРАВЕДНОГО НИ ОДНОГО.» Римлянам 3:10.

ДЫШЛО...

этого разговора мы получили письмо горисполкома».

Потом последовала... акция дарения кооперативной квартиры Б. Черняк в пользу В. Чалова. Факт необыкновенный, так как родства между этими гражданами до этого не замечалось.

Приведу еще пример усердия В. Лапинского. Он пишет письмо в три адреса (В. Чалову, исполкому Совета Первомайского района и ЖСК-90), в котором сообщает: «... что в соответствии с постановлением Совета Министров БССР от 6 июля 1989 г. Вам разрешено приобретение в личную собственность квартиры № 25 по ул. Репина, 10».

В этом документе правительство разъясняет порядок продажи всем гражданам государственного и общественного жилищного фонда. Однако опять-таки льготных обстоятельств для В. Чалова в нем не предусмотрено. Тогда зачем понадобился этот документ? Для важности, для придания В. Лапинским веса собственному циркуляру?

В итоге директор мехового комбината ордер на кооперативную квартиру получил без задержки. Это подчеркиваю, потому что недавно столкнулся с другим случаем. Участники Великой Отечественной войны Е. Жданов и его жена, несмотря на принятое решение

горисполкома, по которому им предоставлена двухкомнатная квартира, не могут получить на нее ордер. Начальник жилищного управления горисполкома В. Сазон отказал в выдаче ордера. И теперь Ждановы вынуждены обращаться в прокуратуру области.

У административных работников в связи с незаконными действиями властей хлопот хватает. В частности, прокуратура направила протест в ЖСК-90, в котором указала, что решение общего собрания кооператива по приему в члены ЖСК гражданина В. Чалова не соответствует требованиям Закона и подлежит отмене.

А тем временем В. Чалов, пока суд да дело, активно вкладывает деньги в ремонт квартиры.

Больше волнует другое. Если первый заместитель председателя в угоду сильным мира сего не соблюдает законодательство, то это уже действительно вакуум власти. Что ему прокуратура? И в этом случае не нам ли, избирателям, надо помочь правоохранительным органам, с которыми еще связывают люди надежду на справедливость? Ведь общественность, народные депутаты могут и должны потребовать освобождения с должности любого скомпрометировавшего себя несоблюдением законов чиновника.

Б. ХАМАЙДА.

ЖИЗНЬ ВСЕ ТА ЖЕ, ДА НЕ ТА

Проходя по Комсомольской улице, я расспрашиваю горожан о Центре милосердия, а в ответ—недоумение... А центр существует уж третий год.

В маленькой комнате, где висит традиционнo расшитый гобелен с ленинским ликом, собираются на чаепитие человек двадцать пять стариков и старушек.

Еще их кормят в столовой. Прежде в диетической, но там питание гадкое, а теперь—завода «Химпласт». Еще картошкой снабдили за полцены. Еще распределили гуманитарную помощь германскую. Теперь в центре немецкое молоко ждут. А потом уж, когда помещение очистится, проведут очередное мероприятие—«огонек» девятый, куда пригласят отца Николая.

Еще в профилактории направляют—и одиноким старикам это вполне по душе: там они пересказывают друг с другом, и станут адреса в центре выспрашивать. Такие вот незатейливые дела...

А часа в два ночи встречаю человека у мусорных бачков... —Извините,—спрашиваю,—что вы тут, не плохо ли вам?

—Хорошо все. Старушка моя померла, а я смотрю: бутылку пустую найду или еще чего. Ничего, жить можно...

А еще думаю: жив ли теперь один старичок, что почти не передвигался и веревочки приспособил, чтобы себе подавать?..

В центре полагают, что бывшие товарищи из райкома партии люди отзывчивые и по-ком-

мунистически добрые. Как-никак, а на счету 75 тысяч рублей от предприятий. Кто еще проявит может милосердие по-советски?

—А как чувствуете,—спрашиваю у молодой женщины, медсестры,—с хлебом хорошо будет?

—Еще не голод,—объясняет,—капусту можно есть...

—Вы же,—говорю,—голода не знаете.

—Так читала, фильмы смотрела...

—Да разве там правду узнаете?

—А разве вы правду напишете?

—Не знаю,—говорю,—но газета у нас демократическая. А что за перебои с хлебом?

—Кто не знает—говорят же, что мафия...

—А есть она в Витебске?

—Наверное, есть.

—А где, как вы думаете?

—Не внизу же...

Такой вот и разговор незатейливый. Да собеседница моя, видать, человек совестливый, добрый.

И не удерживаюсь я, чтобы не посотавать: вот ведь человек—всегда и во всем человек. И так свихся с нищенством, что смирился, что даже горд—и право «по-советски» защитить умеет до последнего.

...В «Красный Крест» новая медсестра пришла. Ей по обездолженным ходить—у самой сапоги шиты-перешиты. Привыкнем и к такому?

Г. КАТЕРИНИН.

СЛОВА НЕ ВЕРАБЕЙ...

—Урад у поўнай меры ўсведамляе тое, што насельніцтва рэспублікі больш за ўсё хвалюс будучая лібералізацыя цэн. Іх вызваленне і ўвядзенне так званых рыначных цэн у сумежных рэгіёнах непазбежна прымусіць пайсці на гэты крок і нас.

Гэтыя факты ўзяты з «Заявы Урада Рэспублікі Беларусь» і артыкула, у загаловак якога былі ўзяты словы В. Кебіча «На лібералізацыю цэн урад не пойдзе». Яскравая ілюстрацыя адсутнасці сваёй пазіцыі ў Кебіча пры вырашэнні складанейшых пытанняў жыцця, ці не так?

Роздум пасля
заявы Урада

ЗНОЎ АБЯЦАНКІ—ЦАЦАНКІ

Паўгода ўжо спрабую смак фермерскага хлеба. І чытаю ў друку аб эканамічнай няроўнапраўнасці так званых грамадскіх і фермерскіх гаспадарак.

З надзеяй на перамены да лепшага ўглядаўся я ў радкі Заявы Урада Рэспублікі Беларусь ад 18 лістапада г. г. «Хворае пытанне—прыватызацыя», «Ключавое пытанне—аб зямлі», «Трэба прызнаць, што слаба ўкараняюць прагрэсіўныя эканамічныя метады гаспадарання», «...майстроў стварэння не так многа, як хацелася б». Мяркую, гэтых цытат дастаткова, каб скласці ўражанне аб пазіцыі Урада.

Ды разуменне складанасці сітуацыі, думаецца, яшчэ не падстава, каб гарантаваць Ураду, «што ні голаду, ні холаду на Беларусі не будзе». Патрэбны канкрэтныя захады.

Так, у заяве гаворыцца, што да 1 сакавіка ўсім жадаючым грамадзянам рэспублікі для выдання фермерскай гаспадаркі будуць выдзелены зямельныя ўчасткі да 50 гектараў. Вялікае дзякуй! Мне для трусафермы ўпаўне дастаткова маіх 0,5 гектара. Адно трэба, каб гэтыя паўгектара былі сапраўды маімі, прыватнымі. Да таго ж, які ні ўчытаўся я, ды ні радка не знайшоў аб тэхнічным забеспячэнні фермера.

Ні нашымі Законамі, ні мясцовымі ўладамі не забараняецца фермеру карыстацца тэхнікай, коньмі калгасаў і саўгасаў. Аднак без «зладзейкі з наклеяйкі» ні трактара, ні каня ў прыпар на свой агарод не дапрасішся.

Такім чынам, «вадкіх грошай» на сённяшні дзень не маю, а «драўляныя рублі»—не каціруюцца.

Да слова трэба дадаць, што і даходы фермера параўнальна нязначныя. Бо яму за прадукцыю ніхто не даплочвае аніякіх кампенсацыйных. Хаця, як гаворыцца ў Заяве, толькі летам гэтага года Урад выдзеліў аж 3 мільярды рублёў прадпрыемствам аграпрамысловага комплексу і сялянскім (фермерскім) гаспадаркам на кампенсацыю дадатковых выдаткаў. Я, у прыватнасці, не ведаю ніводнага фермера, які б пакарыстаўся нейкай тысячаю рублёў з тых мільярдаў.

З заявы вынікае, што і надалей адносіны да фермера не змяняцца. Самае хворае, самае ключавое пытанне ў фермерскай дзейнасці—адсутнасць партнёраў па матэрыяльнаму забеспячэнню, збыту прадукцыі. З новага года ўводзяцца купоны. Частку зарплат або ўсю купонамі і грашыма будуць атрымліваць пра-

цаўнікі прадпрыемстваў, калгасаў. А фермеры, кааператывы дзе павінны браць тыя купоны, каб набыць неабходныя тавары для выдання гаспадаркі, не кажучы ўжо пра яе пашырэнне?

У Заяве гаворыцца і пра тое, што на ўвядзенне ўласнай валюты рэспубліка можа пайсці яшчэ не хутка, толькі пасля прыняцця пагадненняў аб банкаўскім саюзе з членамі Эканамічнага Супольніцтва. Між тым, «драўляныя рублі» працягваюць навадняць рэспубліканскі рынак. Загароды на граніцах, талоны, купоны—гэта паўмеры. Свае грошы, свае цэны—вось атрыбуты нашага эканамічнага суверэнітэту.

У Заяве прагучала цікавае прызнанне аб прапанове Урадам апазіцыі міністрскіх партфеляў. Далі Бог, калі б лідэру парламентаў апазіцыі Зянону Пазняку быў прапанаваны пост нават не намесніка Прэм'ера, а міністра фінансаў з мэтай увядзення рэспубліканскай валюты, думаю, што ён не адмовіўся б. А пакуль... Пакуль Урад на чале з В. Кебічам працягвае рухацца па наезджаных рэйках таталітарнай эканомікі. І тут пры ўсім жаданні не атрымаецца супрацоўніцтва ні між Урадам і БНФ, ні між сучаснай адміністрацыяй і нараджаючымся класам беларускіх фермераў.

У заключнай частцы Заявы гаворыцца аб устанавленні дружэлюбных адносін з суседнімі дзяржавамі і нават з Бангладэш, Тунісам. Ну ў Туніс я ні бульбу, ні трусаў прадаваць не павязу. А вось практычна дагавор на пастаўку сваёй прадукцыі ў суседнія з Полацкім раёны Літвы, Латвіі ці Смаленшчыны чаму б не заключыць з пэўнымі спажывцамі? Прадукцыя ж мая! Ды не хутка, мусіць, фермер сваю прадукцыю, а наёмны работнік сваю працу будзе прадаваць па той цане, якая б садзейнічала пашыранаму ўзнаўленню прадукцыйных сіл.

Уся бяда, па-мойму, нашых афіцыйных лідэраў савецкага грамадства, пачынаючы з Кастрычніцкага перавароту, у тым, што імкнемся аснову асноў—эканоміку—будаваць на голым энтузіязме і... дзяльбе-перадзяльбе.

Каб я мог стварыць фермерскую гаспадарку, мне патрэбны: уласная зямля, прыватны гандаль усімі вытворчымі сродкамі, устойлівая грашовая адзінка, магчымасць прадаваць прадукцыю па выгаднай цане, прытым, любо-му пакупніку.

Павел НЕСЦЯРОНАК,
пачынаючы фермер.

Полацкі раён, в. Канстанцінава.

Ці даканаюць нас андрэевы?

(Суд павінен адбыцца над ідэалогіяй КПСС,
а не над камуністамі)

Можна было б нека моўчкі перацярпець, калі б напад Андрэевых завяршыўся неабальшавікім з'ездам у Менску на чале з іх Нінаю. Можна было б абмежавацца раённаю прэсаю, калі ў лепельскае газэце «Ленінскі сцяг» з'явіўся артыкул члена КПСС з 30-гадовым стажам В. Андрэева пад назовам «Я—за партыю камуністаў». (Што я і зрабіў, змясціўшы там жа адказ «А я—супраць партыі камуністаў»). Звярнуцца ж да больш цэнтральнага выдання мяне прымусіў той жа «Ленінскі сцяг», які ласкава прадаставіў мейсца артыкулу «Кампартыя павінна жыць», бо з'яўляў яго ўжо ветэран вайны і працы... У. Андрэеў. Гэта ўжо нейкі фаталізм, злы рок, разварушэнне асінага гнязда. Трэба тэрмінова ратаваць Беларусь ад такіх неаандрэевых.

Першы лепельскі Андрэй сьцьвярджае, што ўсе чорныя справы ў краіне тварыла купка партпаратчыкаў, а асноўныя масы партыі былі заўсёды наперадзе ў самых цяжкіх справах. Давайце ж разбярэмся, ці так гэта. Хто раскулачваў працавітае сялянства? Вядома, па загаду зверху. Аднак, ці не тыя ж перадавыя шараговыя камуністы з наганамі разбуралі хутары? Хто выграбаў хлеб у сялян да апошняга зярняці? Хто пускаў кулі ў лоб мільёнам савецкіх будаўнікоў камунізму пад час сталінскіх рэпрэсій? Хто стаяў з бізном ды карабінам над будаўніцтвам Беларускага, Нарыльскага, лясанарыхтоўчыкаў у ГУЛагах? Хто расстрэльваў сваіх чырвонаармейцаў на перадавой пад час адступлення, седзячы ў акопах заграджальных батальёнаў? Хто з захапленнем пляскаў у ладкі 19 жніўня гэтага году, што ўсе бачылі? Няўжо гэта ўсе рабіла толькі купка партыйнае эліты?

Цяпер пара «палявання на ведзьмаў». Гэты тэрмін апошнім часам запаланіў лексікон былых партпаратчыкаў. Менавіта яны з самых розных трыбунаў крычаць, што пачнецца або ўжо пачалося «паляванне» на шараговыя камуністы, баючыся, каб не прыцягнулі да адказнасці. Іх саміх. В. Андрэеў не называе ні воднага шараговага камуніста, якога хаця б на словах дыскрымінавалі. Бо такіх няма. Не называе ён і ніводнага былога партыйнага кіраўніка, якога ўшчамілі б у правах. Бо ўсе яны з райкомаў папераскокавалі на іншыя кіруючыя пасады з няменшымі акладамі.

Дык дзе ж тады андрэевскае «паляванне»? Выходзіць, ён дэмагог, а ня тыя, хто «крычыць» на мітынгх. Яшчэ і таму, што сьцьвярджае, быццам на мітынгх «партыю» расправы над усімі камуністамі. Адрозна бачна, што ні на водным мітынгу Андрэеў ня быў. А шараговыя камуністы сапраўды вінаватыя ў тым, што на сваіх пляхох утрымлівалі значныя партпараты, былі яго донарамі. Але няхай за гэтую віну нясуць адказнасць перад сваім сумленнем.

Не аргумент у Андрэева, што вольна дзейнічаюць камуністычныя партыі ў ЗША, Нямеччыне, Францыі. Там яны ніколі не былі кіруючымі моцямі, дзяржаўнымі структурамі. І толькі менавіта таму не нанеслі ніякіх шкоды грамадству. У нас жа камуністычнае панаванне ня толькі шкоду нанесла, яно яго разбурыла! І таму я супраць усялякага прадастаўлення камуністам магчымасці самавызначыцца. Як фашызм, камунізм таксама патрабуе свайго Нюрнбергу. Яшчэ раз паўтару, суд павінен адбыцца над ідэалогіяй, якая нанесла шкоду, а не над камуністамі.

Дваінік жа В. Андрэева—У. Андрэеў яшчэ больш у веданні гісторыі прафан. Мяркуйце самі. Андрэеў-ІІ сьцьвярджае, што «жорсткасці камуністаў пад час калектывізацыі і знішчэння хутароў» ня што іншае, як байкі. А заградбальёны франтавікі «і ў вочы не бачылі». Чаму ж тады аб іх распавядаюць іншыя? На якім тады фронце служыў Андрэеў-ІІ?

Ужо зусім хочацца ванітаваць ад перакананняў гора-аўтара, што быццам толькі капіталісты распачыналі войны, што толькі яны прымянілі супраць людзей атамную бомбу, яны раскруцілі гонку ўзбраенняў. А камуністы нічога не разбуралі. Якіраз, больш за ўсё войнаў на рахунку камуністаў. Успомнім толькі, дзе яны накрывалі. Грамадзянскую вайну супраць свайго народу распачалі яны. Яшчэ—ленінскія рэпрэсіі супраць іншадумцаў, людзей «буржуаскага» паходжання, інтэлігенцыі, духавенства, спекулянтаў, прастытутак. Апошняя дзеве катэгорыя насельніцтва—адкіды грамадства. Аднак жа ці смерцю іх караць? А цяпер успомнім захопніцкую фінскую кампанію, калі за аднаго забітага фінна клалі галовы дзесяці будаўнікоў камунізму. А Венгрыя 56-га? А нахабна-злачыннае ўварванне ў Чэхію-Славакію? А ідыцкая бойня ў Афганістане? А Іспанія, Карэя, Алжыр, Эфіёпія, Куба, В'етнам, Ангала, Нікарагуа... Усе гэтыя чужыя землі «дзякуючы» камуністычнаму ідэалогіі палітыя славянскаму крывёю.

Ніхто ня ўзвільчаў так гонку ўзбраенняў, як Краіна Саветаў. Усё НАТА не магло за намі ўгнацца. Увесь Сьвет узброілі. Доказы? Калі ласка! Зусім нядаўна брынчэў савецкаю зброяю Хусейн. Дагэтуль ад яе ня могуць пазбавіцца немцы. З Кубы ня можам самі яе забраць. І ў Югаславіі яна страляе...

Няўжо ўсяго гэтага ня ведае Андрэеў-ІІ? Гістарычная прафанацыя ці палітычная блізарукасць вадзіла яго рукою? Але, што б там ні было, адно існаванне лепельскіх Андрэевых прымусіае грамадзкасць рэспублікі задумацца.

ВАЛАДАР ШУШКЕВІЧ,
член Вышняй Рады Нацыянальна-дэмакратычнае партыі Беларусі.

ЛЕПЕЛЬ.

ЯК НАЧАЛЬСТВУ—АДРАЗУ І ФОНД...

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

малі раней чым аблвыканком «зацвердзіў новы парадок рэалізацыі, якім абмежавуў прыняцце гаррай-выканкамамі рашэнняў аб персанальным выдзяленні аўтамабіляў грамадзянам за асобыя заслугі, выкарыстоўваючы для гэтых мэт не больш пяці працэнтаў гадавога фонду».

Цікава, хто трапіць у пяць працэнтаў з асобымі заслугамі? Можна зноў з гэтай кагорты?

яшчэ—адказваў У. Цацоха:

«Аблвыканком неаднаразова прапаноўваў ураду рэспублікі не размяркоўваць рыначныя фонды аўтамабіляў міністэрствам і ведамствам. Аднак і ў гэтым годзе значная колькасць машын была выдзелена тым жа шляхам».

Тут варта задумацца. Ці не настаў час рэарганізоўваць структуры аблвыканкома ды і Саўміна заадно? Не праглядаецца ж, шануюны, узаемасувязі, узаемадзеяння між вамі. Адсюль і парушэнне розных

НАШ КАР

Пісьмы чытачоў

З'яўленне—своечасовае

Паважаная рэдакцыя газеты «Выбар»!

Надаўна купіў у кіёску Вашу газету. Вельмі рады яе з'яўленню. Можна яна хоць нейкім чынам дапаможа пазбавіцца некаторай частцы насельніцтва ад камуністычнага дурману. Лічу, што газета з'явілася своечасова і зможа запоўніць прабелы ў інфармацыі, паколькі тэлебачанне ды і прэса засталіся ў руках пракамуністычнай наменклатуры.

У былой камуністычнай газеце вобласці можна толькі чытаць аб настальгічнай тузе па «маналітнаму адзінству», ды аб стварэнні пенсіянерамі ды парт-апаратчыкамі ініцыятыўнага камітэту па аднаўленню дзейнасці КПБ. Яны нібы не ведаюць, што аб гэтай народа-абарончай дзейнасці гаворыць пракурор Рэспублікі Беларусь.

Я многа разоў бываў у Прыбалтыцы, дзе не могуць ніяк

зразумець аднаго: чаму я, беларус, не ведаю сваёй роднай мовы? Многія нават не вераць, што існуюць нейкія без'языкія беларусы. Такое да іх не можна дайсці. Таму жадаў бы, каб на старонках вашай газеты можна было пачытаць аб нацыянальным адраджэнні, аб культуры і мове, якую знішчылі бальшавікі, і якія па фарысейску на рускай мове сёння заклікаюць вяртацца да народных каранёў.

А. АЛЯКСАНДР.

(у перакладзе з рускай мовы).

МАНАЛОГІ ПАСЛЯ АТЭСТАЦЫ

Слова
з крыжа
маўчання

У калектыве Бешанковіцкай СШ № 1 мяне папярэджае. «Падыме крыж». Але мой абавязак выслушаць і другі бок. Я зайшла ў сумежны з настаўніцкай кабінет дырэктара М. Ф. Белавуса. Тым больш, ён запрасіў сам, патрабаваў прадстаўніцтва. Я паклала незавіднае, без залатога ціцення, часовае пасведчанне на стол. Рэдактар газеты «Выбар» дэмакратычных плыняў Прыдзвінска-Прыдняпроўскага краю. Раздражнёнасць, да якой прывычаіліся многія, вырвалася адразу, як толькі задала пытанне: што ў вас адбылося з атэстацыяй? «З якой атэстацыяй?»—ускіпеў дырэктар, быццам ніколі і не чуў, якія атэстацыі ў школах толькі што прайшлі паўсюдна. З той самай, адказала, якая выклікала незадаволенасць і абурэнне ў настаўнікаў. «Якое абурэнне, у каго?»—яшчэ больш узвысіўся голас.

Але я не дзяўчынка-школьніца, каб са мной гаварылі востра. Так. Аб гэтым, у прысутнасці яшчэ дзвюх жанчын, адна, кажучы, была інспектар, я выказалася дырэктару і пакінула яго кабінет. Засталося адно: яшчэ больш паверыць настаўнікам, бо яны, запалоханыя і прыніжаныя, рашылі больш не маўчаць.

«Былы райкомаўскі работнік. Перанёс усяго сістэму адміністрацыйнага дыктату на школу. Каб трапіць пад яго ўціск, дастаткова нязначнай, нават ускоснай заўвагі, нязначнай нязгоды»—такія асноўныя характарыстыка, якую далі ў калектыве свайму дырэктару.

Але не будзем галаслоўнымі. Бо ў маім блакноце, не з палца ж я іх высала, засталіся прозвішчы настаўнікаў, асабліва настаўніц, якія нават плакалі перада мной, калі расказвалі аб сваіх прыніжэннях і знявагах. Яны прасілі напісаць аб гэтым і ў «Настаўніцкую газету».

Аб чым жа гавораць маналогі? Г. С. ШКІР'ЯНАВА:—Аднойчы на закрытым партыйным сходзе ў прысутнасці работніка райкома партыі зрабіла дырэктару заўвагу, што нельга паводзіць сябе так нетактоўна ў педкалектыве. Масла ў агонь падліло і тое, што яшчэ вясной выйшла з партыі. Усё хацеў «паглядзець у вочы».

У даволі настойлівай форме «прасіў» настаўнікаў і вучняў (сам абходзіў класы) выйсці 7 лістапада на мітынг да помніка Леніна. Праз тыдзень ужо цікавіўся: ці была. А навошта? Гэта ж—права кожнага. Маю заяву на пераатэстацыю, я спачатку выйшла на камісію па працоўных спрэчках, груба адхіліў.

У. Я. НОВІКАЎ:—Наша камісія па працоўных спрэчках, я яе старшыня, 26.10.91 разгледзела заяву Г. С. Шкір'янавай. Прываенне па суб'ектыўнаму падыходу ёй II катэгорыі было яўна заніжаным. Аднаводна закона аб парадку вырашэння індыўідуальных працоўных спрэчак, уведзенага ў дзеянне з 1.06.91,

камісія разглядае працоўныя спрэчкі ў прысутнасці адміністрацыі. Аднак на мае просьбы прыбыць на камісію ні дырэктар, ні завуч Раіса Міхайлаўна (запрашалі два разы) не адгукнуліся.

Тым не менш, мы выйшлі з прапагандай пераатэставаць Г. С. Шкір'янаву. Заяву ён груба адшпурнуў. Але ж такім чынам пераатэстоўвалася Н. В. Варахобка і іншыя.

Атэстацыя настаўнікаў напачатку не выклікала масавага абурэння і крыўды, хоць не было ўліку ўсіх фактараў: прафесійных, чалавечых, стажу работы, перадпенсійнага ўзросту. Але, калі кіраўнікам школы, у якіх стаж не вельмі вялікі, ды і не было адкрытых мерапрыемстваў, наведвання ўрокаў, была прывоена вышэйшая катэгорыя, гэта ўзрушыла ўвесь калектыв.

Аднаводна арт. 34 Закона аб адукацыі настаўнік мае права на абарону чалавечай і прафесійнай годнасці. У нас жа гэта немагчыма, паколькі працвітаюць самаўпраўства, запалоханасць... Прафсаюз жана сваёй функцыі абароны не выконвае.

Сказана ў Законе аб адукацыі і аб неабходнасці ўстрымлівацца ад выкарыстання свайго службовага становішча ў палітычных мэтах... Аднак ідэя дырэктара «не падвесці школу і абавязкова выйсці да помніка Леніна 7 лістапада» прыгнечвала педагогаў і вучняў. Чамусьці ўраёне да Кастрычніка прыўрочылі Дзяды. Настаўнікі вельмі настойліва «запрашаліся». (Магчыма, памянаць вечна жывога Ільіча—Я. М.).

М. В. ДОМКІН:—Катэгорыі не атрымаў ніякай. Працую дзевяць год.

Заўваг не было. Праз некаторы час казалі, каб напісаў заяву на пераатэстацыю. Але не стаў. Навошта прыніжацца, калі так аплявалі. Потым жа завочна пераатэставалі самі, далі II катэгорыю, як і настаўніцы С. В. Бурнейка.

В. В. Ягрова ўзнагароджана медалём, але не ўлічылі нічога. М. М. Аўчынінікаў быў інспектарам па матэматыцы, стаж 25 гадоў, і толькі II катэгорыя, як і ў біёлага Л. А. Касінец.

А. І. ФРАЛОЎ:—Былі спрэчкі нахонт 7 лістапада. Дзеці скардзіліся, што дырэктар напамінаў, маўляў, не забывайце, што вам тут яшчэ вучыцца.

І. П. АНДРЭЕВА, член камісіі:—Камісію па атэстацыі дырэктар назначыў 31 жніўня, тэрмін, устаноўлены ў РАНА да 7 верасня быў малы, потым прадоўжылі да 10-га. Камісія была ўведзена ў заблуджэнне, акрамя характарыстык, якія рыхтавалі летам, поўных і ўсебаковых крытэрыяў па атэстацыі настаўніка не было. Дапаўненні прыйшлі пазней. Уся сістэма была не адпрацавана.

С. Л. САЛОХА, член камісіі:—Думалася, ацэньваем справядліва ў адпаведнасці з нарматыўным пісьмом. Потым прыйшло другое, але мы яго не паглядзелі. Не прапрацавалі як след. У дырэктара былі толькі запісы ў сшытку, па якіх і вялі ацэнку. Знаёміліся з імі ў час атэстацыі. Інструктаж папярэдні адсутнічаў.

Т. М. КАГАЛЕНАК:—Як можна было не даць першую катэгорыю матэматыку Аўчынінікаву? Столькі адпрацаваў... І ў Домкіна, настаўніка працы, залатыя рукі. Трэба перагледзець усё ў калектыве, стаць на яго абарону. (Падаю ў скарачэнні, бо настаўніца, гатовая абараняць, гатова і адмовіцца ад сваіх слоў, каб не было «пасквіля» на адміністрацыю—Я. М.).

Л. В. ГАЙНЕТДЗІНАВА:—Я тут новы чалавек. Працавала раней у райкоме. Такой нездаровай атмасферы, мусіць, няма нідзе. Усё залежыць, як паставіцца да цябе дырэктар. На катэгорыю я і не прэтэндую.

Г. В. МАРТЫНЕНКА:—У нас вышэй тэхнічка цэніцца. Наплявацельскія адносіны асабліва да нас, настаўнікаў замежных моў. Ні з маім здароўем пасля складанай аперацыі, ні з чым іншым дырэктар не лічыцца. Трапіла ў няміласць, калі выказала, што прафсаюз знаходзіцца пад

крылом адміністрацыі. І яшчэ, калі па стану здароўя праз РАНА прыйшлося адмаўляцца ад класнага кіраўніцтва. Не магу спакойна перанасіць, калі побач разумнаму чалавеку вокрыкам закрываюць рот. Як ён можа так: «Сядзь Новікаў, сядзь іншы»...

Хацелі правесці прафсаюзны сход па атэстацыі, сарваў аб'яву. Лічу катэгарычна, што дырэктар не мае маральнага права характарызаваць мяне. Ні з мінусам вялікім, ні з плюсам. Я на педработе 23 гады. (Настаўніца плакала—Я. М.).

М. М. АУЧЫНІКАЎ:—Плюнулі ў душу. Ва ўсім суб'ектыўны падыход. Цяпер ні на якую замену не пайду. Не маю права, у мяне за 25 гадоў сумленнай працы II катэгорыя. Гэта не тое, што іншым: за 10 і—вышэйшая. Сказана мне: ты ніколі не атрымаеш...

Ад карэспандэнта:—Мне расказалі, як, прыніжваючы Л. С. Букштынаву, пасылаў яе былы сакурснік па фізкультурнаму тэхнікуму збегачы туды-сюды, пазваць каго. Як дырэктару была зроблена заўвага, каб не крычаў «абарзэлі», які канфлікт адбыўся, калі ў час канікулаў настаўніца ездзіла ў Ленінград, як казаў пра яе: «куды ёй пераатэстоўвацца, яна ж нагі не ўздыме».

Гады, зразумела, бяруць сваё. Але навошта ж так забываць апошнюю веру ў жанчыны, якая 25 год стаяла ў чарзе на кватэру, якую сёння няма чым абставіць? Узрост, стаж таксама павінны былі ўлічвацца.

Задумайцеся, шануюны педагогі, каму патрэбна такая (ды і ўвогуле) атэстацыя, якая ўзьяла сцяну варажасці ў вашым калектыве? Не плачцеся перад журналістам, адмаўляючыся ад свайго прозвішча толькі што назваўшы яго. Я і так многае апусціла, нейтралізавала. Але, калі вы не можаце пастаяць за сябе, калі вас так запалохалі, то, мусіць, вы дастойныя гэтага. Некаторыя гатовы адмовіцца ад таго, што гаварылі ў прысутнасці іншых. Бог з вамі: вам жа глядзець адзін аднаму ў вочы.

Як стала вядома, дырэктар выклікаў вас (бывае, выклікаюць нават міліцыю) па аднаму. Цікавіўся маім прозвішчам і мной, хаця я паказвала дакументы. Не ведаю, навошта, але, як і вы, здагадваюся, хоць я не асуджаю ні вас, ні адміністрацыю, я толькі канстатую факт у вашым асвятленні.

Яўгенія МАЛЬЧЭЎСКАЯ.

♦Матфея 25:41.

«И ПОЙДУТ СИИ В МУКУ ВЕЧНУЮ, А ПРАВЕДНИКИ В ЖИЗНЬ ВЕЧНУЮ.»
Матфея 25:46.

«И КТО НЕ БЫЛ ЗАПИСАН В КНИГЕ ЖИЗНИ, ТОТ БЫЛ БРОШЕН В ОЗЕРО ОГЕННОЕ.»
Откр. 20:15.

Судьба тех, кем гордимся

А ДОЛЛАРЫ ЯНОВСКОГО ЗАБИРАЕТ МОСКВА

Вполне вероятно, что однажды бледному юноше со взором горящим придет в голову сумасбродная идея стать олимпийским чемпионом по боксу. Как Вячеслав Яновский. И разумеется, он поспешит в известный в Союзе витебский спортклуб «Мужество», в котором усилиями Заслуженного тренера СССР Валерия Георгиевича Кондратенко в свое время появились такие корифеи ринга, как Юлий Прохоров, Владимир Масюк, Вячеслав Яновский, а сегодня подают большие надежды мастера спорта Владимир Комаров, Сергей Быковский, Игорь Литовка, Дмитрий Росляк.

Но там ему скажут:

—Парень, ты сможешь стать олимпийским чемпионом, но для этого надо уметь шить трусы.

—Я не вижу логической связи между нокаутом, в который я пошел Джона из штата Колорадо и ножницами портного,—резонно возразит юный витеблянин.

—Мы тоже ее не видим,—ответят профессионалы бокса,—но чтобы сегодня выжить, сапожник должен уметь печь пироги, а...

—Вам предложили самим зарабатывать деньги, которые будете расходовать на воспи-

тание будущего олимпийца,—догадывается парень.

—Умница!—похвалит его мастера крепкого удара в челюсть.—Из тебя получится настоящий виртуоз продвижения нитки в иглу. И не думай, что проблему можно решить, содрав с родителей за твоё обучение полста рублей. Для них это очень много, для клуба слишком мало.

—Но среди вас есть тренер, который может создать за свой счет десять таких клубов. Он же известен на всю страну, а его ученик зарабатывает сегодня валюту в Японии.

—Парень,—разочарованно скажут профессионалы,—мы ошиблись в твоих способностях глубоко мыслить. К тому же ты нерегулярно читаешь газету «Выбар». Наши тренеры, так же как и специализированной детско-юношеской спортивной школы, очень небогаты.

—Кто же тогда загребаёт денежки, которых, судя по славе витебского спорта, должно хватать для его развития с избытком? А-а, понял, и здесь шарит рука Москвы! Яновский зарабатывает доллары Госкомспорту СССР, а клуб, который его воспитал, не имеет ни гроша. Но это же воровство!

Конечно, такой разговор может и не состояться, если рынок, в буквальном смысле, заполнит стадион «Динамо», а тренеры бросятся на поиски сырья для малого государственного предприятия, которое открыто при клубе «Мужество» во имя его спасения от финансового краха. Просто негде и не с кем будет вести парню этот разговор.

Чтобы этого не случилось, и ломает сегодня голову предсе-

датель спортклуба Марк Моисеевич Гантман: как же быть? За год существования малого предприятия по пошиву спортивной одежды сделали еще одно открытие старой истины: каждый должен заниматься своим делом. Их дело—это обучать около 300 боксеров, которые приходят сюда. Работники клуба благодарны коллективу завода заточных станков и его директору Евгению Олеговичу Киселеву за ощутимую поддержку. Понимают они и положение, в котором

оказался областной совет «Динамо», вынужденный значительно сократить финансирование клуба.

Но средств явно не хватает. И поговаривают спортсмены вот о чем. Многие белорусские боксеры подписали контракты с Польшей и зарабатывают деньги. Но мы держимся, ни на какие контракты не идем, работаем в этих тяжелых условиях на свой спорт.

Кто же оценит их патриотизм и верность народу?

П. СИНЯВСКИЙ.

На снимке: В. Г. Кондратенко со своими молодыми питомцами.

Веселый
глубок

—Спасибо вам, доктор, за то, что вы вылечили меня. О чем теперь стоит беспокоиться?

—Я не знаю, дорогой пациент, какое именно лекарство вас излечило.

—Доктор сказал, что поставит меня на ноги за неделю.

—И он сделал это?

—Да. Я вынужден был продать свой автомобиль.

—Послушайте, пациент. Вы кашляете гораздо легче сегодня утром. —Еще бы, доктор, я практиковался всю ночь.

ВАША ЖИЗНЬ МОЖЕТ БЫТЬ ИНОЙ!

“НЕ МЕДЛИТ ГОСПОДЬ ИСПОЛНЕНИЕМ ОБЕТОВАНИЯ, КАК НЕКОТОРЫЕ ПОЧИТАЮТ ТО МЕДЛЕНИЕМ; НО ДОЛГОТЕРПИТ НАС, НЕ ЖЕЛАЯ, ЧТОБЫ КТО ПОГИБ, НО ЧТОБЫ ВСЕ ПРИШЛИ К ПОКАЯНИЮ.”

2 Петра 3:9.

ДА, Я ВЕРЮ В БИБЛИЮ И Я ЗНАЮ, ЧТО Я ПОТЕРЯН, И НА ПУТИ В АД —НО ЧТО Я ДОЛЖЕН СДЕЛАТЬ, ЧТОБЫ Я БЫЛ СПАСЕН?

ПОКАЙСЯ! ПЕРЕМЕНИ СВОЮ ЖИЗНЬ—ОТДАЙ ТВОЮ ЖИЗНЬ ХРИСТУ, ПРИЗНАЙ, ЧТО ОН УМЕР ЗА ТВОИ ГРЕХИ И ЛЮБИ ЕГО, ТОГДА ТЫ БУДЕШЬ НОВЫЙ ЧЕЛОВЕК!

ИИСУС СКАЗАЛ В ОТВЕТ ЕМУ: “ИСТИННО, ИСТИННО ГОВОРЮ ТЕБЕ: ЕСЛИ КТО НЕ РОДИТСЯ СВЫШЕ, НЕ МОЖЕТ УВИДЕТЬ ЦАРСТВИЯ БОЖЬЯ.”

Иоанна 3:3.

—ГОСПОДЬ, Я ЗНАЮ, ЧТО Я ГРЕШНИК, Я КАЮСЬ В МОИХ ГРЕХАХ И Я ПРИЗНАЮ, ЧТО ТЫ ИИСУС ХРИСТОС И МОЙ ГОСПОДЬ СПАСИТЕЛЬ!

“ТОГДА ПРИДИТЕ, И РАССУДИМ, ГОВОРIT ГОСПОДЬ. ЕСЛИ БУДУТ ГРЕХИ ВАШИ, КАК БАГРЯНОЕ, — КАК СНЕГ УБЕЛЮ; ЕСЛИ БУДУТ КРАСНЫ, КАК ПУРПУР — КАК ВОЛНУ УБЕЛЮ.”

Исаия 1:18.

ДОРОГОЙ ГОСПОДЬ, КАКАЯ ВОЛЯ ТВОЯ ДЛЯ МЕНЯ?

ДА, ОН НЕ ТОЛЬКО САМЫЙ ЛУЧШИЙ РАБОТНИК, ОН ТАКЖЕ ХОРОШИЙ ХРИСТИАНИН!

“ИБО ДЛЯ МЕНЯ ЖИЗНЬ — ХРИСТОС, И СМЕРТЬ — ПРИОБРЕТЕНИЕ.”

Фил. 1:21.

ВОЗЬМИ МЕНЯ ЗА РУКУ ИИСУС. Я ИДУ ДОМОЙ!

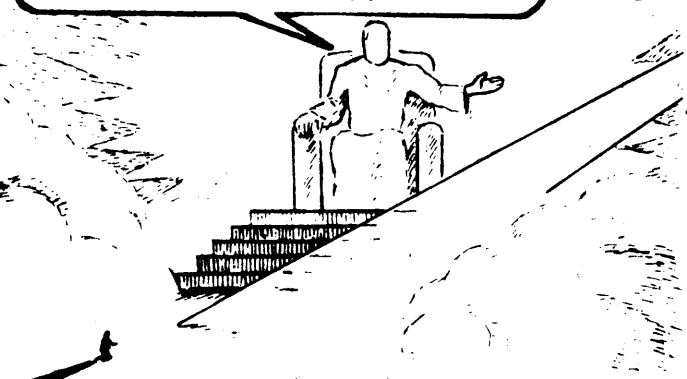

ДОРОГА В ОЧАХ ГОСПОДНИХ СМЕРТЬ СВЯТЫХ ЕГО!

Псалом 115:6

“ХОРОШО, ДОБРЫЙ И ВЕРНЫЙ РАБ!... ВОЙДИ В РАДОСТЬ ГОСПОДИНА ТВОЕГО.”

МАТФЕЯ 25:21

“НО, КАК НАПИСАНО: НЕ ВИДЕЛ ТОГО ГЛАЗ, НЕ СЛЫШАЛО УХО, И НЕ ПРИХОДИЛО ТО НА СЕРДЦЕ ЧЕЛОВЕКУ, ЧТО ПРИГОТОВИЛ БОГ ЛЮБЯЩИМ ЕГО.”

1 Кор. 2:9.

Следующий номер газеты выйдет 18 декабря 1991 г.

Выбар

УЧРЕДИТЕЛЬ:

Витебский городской клуб избирателей «За демократические выборы».

Главный редактор

Леонид ЦВИКА

Художник. Г. Кликушин.
Фотографии А. Гапонова, М. Михайлова.
Макет номера В. Челюкова.

Временный адрес редакции: 210026, г. Витебск, ул. Маяковского, 1.

Авторы опубликованных материалов несут ответственность за подбор и точность приведенных фактов, цитат, экономико-статистических данных, имен собственных, географических названий и прочих сведений, а также за то, что в материалах не содержится данных, не подлежащих открытой публикации. Редакция может опубликовать статьи в порядке обосуждения, не разделяя точку зрения автора.

Рукописи не возвращаются и не рецензируются.

Текущий счет редакции № 200700962 в Витебском коммерческом банке («Виткомбанк»). Код (МФО) банка 150801701.

Газета набрана и отпечатана офсетным способом в Витебской укрупненной типографии им. Коминтерна: гор. Витебск, ул. Щербакова-Набережная, 6.

Полиграфисты: В. Корунас, Л. Волкова, Л. Дроздова, А. Каспорович, Д. Малышев, Б. Платовский, И. Иванов.

Номер подписан к печати 3.12.91 г. в 17.15.

Зак. 6644

Тираж 2500.

Цена 40 коп.